Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**T.8.3.26** Metin türlerini ayırt eder	Denemedir. Yazar kişisel deneyimini ve görüşlerini samimi bir dille anlatır ("düşünüyorum", lamba anısı); kesin yargılardan kaçınır ("Belki", "Kim bilir"). Makale sayılamaz; çünkü düşüncelerini bilimsel bilgi, kanıt ve verilerle ispatlamaya çalışmaz, nesnel değildir.	Deneme **(3 p)** İki özellik ve kanıt (2 × 3 p) **(6 p)** Makaleden farkını açıklama **(3 p)** **Toplam: 12 p**
2	**T.8.3.6** Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler	Gözden çıkarmak: Bir şeyi feda etmeyi, kaybetmeyi kabullenmek. / Kulak vermek: Dikkate almak, dinlemek. Atasözü: "Ayağını yorganına göre uzat." – Harcamalarını gelirine, imkânına göre ayarla. İşlevi: Eşyaların atılmayıp onarılmasının ardındaki tutumu (tutumluluk, elindekiyle yetinme) özlü biçimde açıklar ve bu düşünceyi destekler.	Deyimin anlamı **(3 p)** Atasözünün anlamı **(3 p)** Paragraftaki işlevi **(4 p)** **Toplam: 10 p**
3	**T.8.3.7** Metindeki söz sanatlarını tespit eder	Kişileştirme: Vitrinlere insana özgü "göz kırpmak" eylemi verilmiştir. Konuşturma: Vitrinler tırnak içindeki sözü söyleyerek insan gibi konuşturulmuştur; konuşturmada varlık bir söz söyler, yalnızca insan özelliği kazanmaz.	Kişileştirme ve dayanağı **(4 p)** Konuşturma ve dayanağı **(4 p)** İki sanat arasındaki farkı açıklama **(2 p)** **Toplam: 10 p**
4	**T.8.3.25** Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur	Çıkarım yanlıştır. Yazar "tamir etmenin yalnızca para biriktirmekle ilgili olmadığını düşünüyorum" der. Ona göre tamir; eşyanın nasıl çalıştığını öğrenmeyi, sabrı, yeni beceriler kazanmayı ve doğayı korumayı (daha az çöp) da sağlar.	Çıkarımın yanlış olduğunu belirtme **(3 p)** Metinden kanıt cümlesi **(4 p)** Yazarın gördüğü diğer kazanımlar (en az ikisi) **(5 p)** **Toplam: 12 p**
5	**T.8.3.14** Metinle ilgili soruları cevaplar	Babasıyla lambayı açıp kopmuş kabloyu bulup yeniden bağladı. Önce lambanın fişini çekti.	Onarımın nasıl yapıldığı **(6 p)** Fişi çekme önlemi **(4 p)** **Toplam: 10 p**
6a	**T.8.3.35** Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar	D – B – A – C – E – F	Tamamen doğru sıra **(6 p)** (Yalnızca bir adımın yeri yanlışsa 3 p) **(0 p)** **Toplam: 6 p**
6b		Yapıştırıcı sürüldükten sonra zımpara yapılırsa yapıştırıcı bozulur ve silinir; yüzey pürüzlenmeden sürülen yapıştırıcı iyi tutmaz, yama yapışmaz ve lastik yeniden hava kaçırır.	Yapıştırıcının bozulacağını / yamanın tutmayacağını belirtme **(4 p)** Sıranın önemine dair gerekçe **(2 p)** **Toplam: 6 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
7	**T.8.4.16** Yazdıklarını düzenler	1) geçen → Geçen (cümle başı büyük harf) 2) bir kaç → birkaç 3) herşeyi → her şeyi 4) ‘Artık … yapabilirsin’ → “Artık her şeyi kendin de yapabilirsin.” (tırnak işareti ve alıntı sonunda nokta) 5) Bende → Ben de (bağlaç olan “de” ayrı yazılır)	Her doğru düzeltme 2,4 p (5 × 2,4) **(12 p)** **Toplam: 12 p**
8a	**T.8.4.19** Cümle türlerini tanır	(1) Birleşik (şartlı birleşik) (2) Sıralı (3) Bağlı (4) Basit	Her doğru sınıflama 2 p **(8 p)** **Toplam: 8 p**
8b		“Lambayı tamir edersek” bölümü şart anlamı taşıyan bir yan cümledir; temel cümleye (odamız yeniden aydınlanır) bağlıdır. Birden çok yargı bulunduğu için cümle birleşik (şartlı birleşik) cümledir.	Şart bildiren yan cümleyi gösterme **(2 p)** Birleşik cümle olduğunu gerekçelendirme **(2 p)** **Toplam: 4 p**
9a	**T.8.4.20** Fiillerin çatı özelliklerinin anlama olan katkısını kavrar	I: kırıldı – edilgen, geçişsiz. II: kırdı – etken, geçişli.	Her doğru çatı bilgisi 1 p (4 × 1) **(4 p)** **Toplam: 4 p**
9b		I. başlık. İşi yapan bilinmiyor olabilir ya da gazeteci vurguyu kimin yaptığından çok zarara (bankların kırılmasına) vermek istemiştir.	I. başlık **(1 p)** Uygun gerekçe **(2 p)** **Toplam: 3 p**
9c		Örnek: Öğrenciler okul bahçesine yeni fidanlar dikti.	Özne eklenmiş doğru etken cümle **(3 p)** **Toplam: 3 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.